

Natuurtoets

**Basisnettransformatie 5 percelen spoorzone
centrum Zevenbergen**

projectnummer 0479036.100
definitief
6 december 2022

Natuurtoets

Basisnettransformatie 5 percelen spoorzone centrum Zevenbergen

projectnummer 0479036.100

definitief
6 december 2022

Auteurs

A.L.G. van der Linden

Opdrachtgever

Gemeente Moerdijk
Pastoor van Kessellaan 15
4761 BJ ZEVENBERGEN

Gecontroleerd:

Antea Group is aangesloten bij het
Netwerk Groene Bureaus

De informatie in voorliggende rapportage is (deels) afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

datum	beschrijving	vrijgave
6 december 2022	definitief	

Inhoudsopgave

Blz.

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding & planvoornemen	1
1.2	Doel	3
1.3	Leeswijzer	3
2	Effectbeschrijving en -beoordeling	4
2.1	Gebiedsbeschrijving: resultaat terreinbezoek	4
2.1.1	Beschrijving Prins Hendrikstraat 2	5
2.1.2	Beschrijving Burgemeester Vogelstraat 20	6
2.1.3	Beschrijving Burgemeester Vogelstraat 32	7
2.1.4	Beschrijving Burgemeester Vogelstraat 34	8
2.1.5	Beschrijving Burgemeester Vogelstraat 36	9
2.2	Effectbepaling voornemen	10
2.3	Soortbescherming	11
2.3.1	Afbakening relevante soortgroepen	11
2.3.2	Vogels	11
2.3.3	Zoogdieren – vleermuizen	16
2.3.4	Zoogdieren – overige zoogdieren	18
2.3.5	Reptielen	21
2.3.6	Vlinders	21
2.3.7	Zaadplanten, varens en bladmosse	22
2.3.8	Zorgplicht	22
2.4	Natura 2000	23
2.5	NNB	24
2.6	Overig provinciaal beleid Provincie Noord-Brabant	25
2.7	Beschermde houtopstanden Wnb	26
3	Conclusie & advies	27
3.1	Soortbescherming	27
3.1.1	Zorgplicht	29
3.2	Natura 2000	29
3.3	NNB	30
3.4	Overig provinciaal beleid Provincie Noord-Brabant	30
3.5	Beschermde houtopstanden Wnb	30
	Literatuurlijst	31
	Bijlage 1 Wettelijk kader	33
	Bijlage 2 Methodiek natuurtoets	44

1 Inleiding

1.1 Aanleiding & planvoornemen

Om uitvoering te geven aan de externe veiligheidswetgeving zijn door Rijkswaterstaat langs het spoor in Zevenbergen (gemeente Moerdijk, Provincie Noord-Brabant) vijf woningen aangekocht. Het betreft het pand aan de Prins Hendrikstraat 2 en een viertal panden aan de Burgemeester Vogelstraat (huisnummer 20, 32, 34 en 36). De aanbouwen aan de achterkant van de woningen aan de Burgemeester Vogelstraat staan hebben een woonfunctie en staan deels binnen de veiligheidszone van het spoor. Het hebben van een woonfunctie binnen de veiligheidszone van het spoor is niet toegestaan. De woning aan de Prins Hendrikstraat staat volledig binnen de veiligheidszone van het spoor.

Het voornemen betreft de sloop van het pand aan de Prins Hendrikstraat 2 en gedeeltelijke sloop van de aanbouwen met woonfunctie aan de achterzijde van de Burgemeester Vogelstraat. Naast de (gedeeltelijke sloop) van de bebouwing moet het bij de woningen aan de Burgemeester Vogelstraat via het bestemmingsplan onmogelijk worden gemaakt om kwetsbare functies (wonen) te realiseren binnen de basisnetafstand van 18 meter (Regeling basisnet). Hierom dient het bestemmingsplan te worden aangepast.

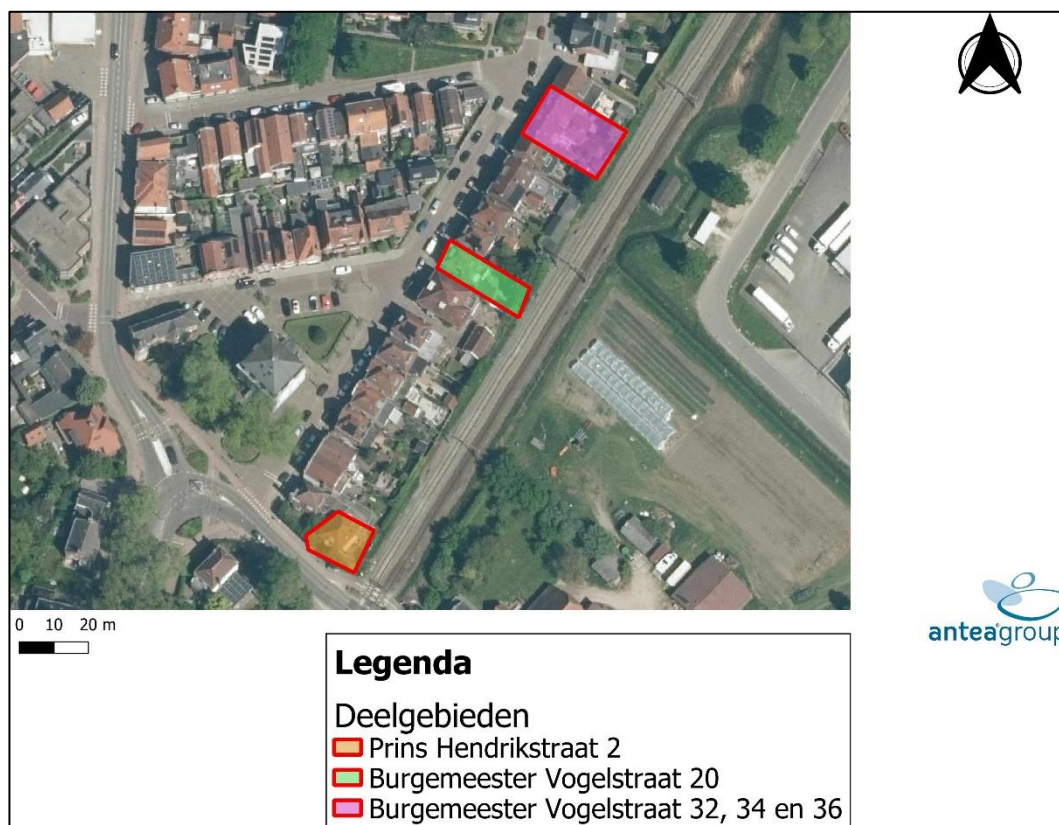
Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet rekening worden gehouden met beschermde planten- en diersoorten en met beschermde gebieden. Er dient onderzocht te worden of het voornemen effect heeft op beschermde soorten, beschermde gebieden of beschermde houtopstanden (Wet natuurbescherming (Wnb), Natuurnetwerk Brabant (NNB) en overig (provinciaal) beleid). Ontwikkelingen mogen niet zonder meer plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurwaarden (soorten, gebieden en/of houtopstanden). Er is daarom inzicht gewenst in de aanwezige beschermde natuurwaarden en de mogelijke effecten die op deze beschermde natuurwaarden kunnen optreden door de ontwikkeling.

In de figuren 1.1 is de globale ligging van het plangebied weergegeven. In figuur 1.2 is de verdeling in deelgebieden weergegeven.

Ter plaatse van het perceel Prins Hendrikstraat 2 zijn na de sloop van de woningen de plannen nog onbekend, maar mogelijk wordt er een bluswaterkelder gerealiseerd. Omdat de plannen nog niet vaststaan, wordt in deze natuurtoets enkel het effect van de sloop van de woningen beoordeeld. De overige vier woningen, aan de Burgemeester Vogelstraat, zullen na (gedeeltelijke) sloop van de aanbouwen openbaar worden verkocht.

Figuur 1.1. Globale ligging van de plangebieden (rood omkaderd) ten opzichte van de omgeving. QGIS-PDOK.

Figuur 1.2. Ingezoomde locatie van de deelgebieden. Het deelgebied Prins Hendrikstraat 2 wordt volledig gesloopt, in de andere twee deelgebieden worden allen bijgebouwen (deels) gesloopt. Bron: QGIS-PDOK.

1.2 Doel

Het doel van de natuurtoets is om een goed eerste beeld te krijgen van de (beschermde) natuurwaarden die in het plangebied en de (directe) omgeving aanwezig (kunnen) zijn. Dit gebeurt door het uitvoeren van een bureaustudie en oriënterend terreinbezoek. Op basis hiervan wordt getoetst of in het kader van de Wnb als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling negatieve effecten kunnen optreden. Daarnaast wordt ingegaan op de eventuele vervolgstappen die noodzakelijk zijn.

1.3 Leeswijzer

De natuurtoets is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 1 beschrijft de aanleiding van de natuurtoets en voorgenomen ontwikkeling;
- Hoofdstuk 2 beschrijft het gebied en toetst de (in de omgeving) aanwezige beschermde soorten, beschermde gebieden en beschermde houtopstanden aan de natuurwetgeving en overige beleidskaders;
- Hoofdstuk 3 bevat de conclusies en advies over de te nemen vervolgstappen.

In bijlage 1 wordt het wettelijk kader beschreven. In bijlage 2 wordt de methodiek van voorliggende natuurtoets beschreven.

2 Effectbeschrijving en -beoordeling

In paragraaf 2.1 wordt allereerst een gebiedsbeschrijving van het plangebied gegeven. Vervolgens wordt in paragraaf 2.2 de effectbepaling van het plan gegeven. In paragraaf 2.3 t/m paragraaf 2.7 wordt respectievelijk ingegaan op de aanwezigheid van en toetsing aan de Wnb van beschermde soorten, Natura 2000-gebieden, NNB, overig provinciaal beleid van de provincie Noord-Brabant en beschermde houtopstanden.

Indien blijkt dat een onderdeel van paragraaf 2.3 t/m paragraaf 2.7 niet relevant is voor voorliggend planvoornemen, vindt er geen toetsing van het voornemen aan de Wnb (of ander relevant beleidskader) van dat onderdeel plaats.

2.1 Gebiedsbeschrijving: resultaat terreinbezoek

Op 21 november 2022 is vanaf circa 13:30 uur een oriënterend terreinbezoek uitgevoerd door een deskundig ecoloog van Antea Group bij zwaar bewolkt weer met een temperatuur van circa 5 °C. Tijdens het terreinbezoek is het plangebied te voet betreden. Hierbij zijn de bomen, indien nodig met een verrekijker, geïnspecteerd op de aanwezigheid van holtes en nesten en zijn de gebouwen visueel geïnspecteerd.

Aangezien het plangebied uit vijf woningen bestaat, wordt op de volgende pagina's een omschrijving per woning gegeven. Ook worden foto's per locatie gedeeld.

2.1.1 Beschrijving Prins Hendrikstraat 2

Deze woning is vrijstaand en heeft bakstenen muren en een puntdak bedekt met dakpannen. Er zijn een aanbouw met plat dak en bakstenen muren, een schuur (houten wanden) en een met golfplaten bedekte opslag aanwezig. In de voortuin staat een hoge conifeer en enkele lagere beplanting. Ook staat voor de schutting een haag met rode kornoelje en vogelkers. De achtertuin is deels verhard en deels beplant. Er staat een vijgenboom en er is sprake van woekerende klimop. In de hoek van de tuin staat een pergola met blauwe regen. De schutting rondom de tuin is van hout. Figuur 2.1a geeft een impressie.

Figuur 2.1a. Impressie van Prins Hendrikstraat 2.

2.1.2 Beschrijving Burgemeester Vogelstraat 20

Deze woning is vrijstaand, heeft bakstenen muren en een puntdak bedekt met dakpannen. De aanbouw aan de achterzijde van het huis heeft bakstenen muren en een plat dak. Er zijn dakranden aanwezig op de aanbouw. De tuin is deels verhard en deels begroeid met planten. Er is een schuurtje aan de zuidzijde van de tuin welke is overwoekerd door klimop. Het dak van de schuur is onder het gewicht aan het begeven en hierom in gebruik als opslagplaats. De zuidelijke rand van de tuin bestaat uit klimop en een beuk. De oostelijke zijde van de tuin is een schutting vol klimop. De rest van de tuin is redelijk onderhouden met een zithoek, moestuin en planten in potten. Figuur 2.1b geeft een impressie.

Figuur 2.1b. Impressie van Burgemeester Vogelstraat 20.

2.1.3 Beschrijving Burgemeester Vogelstraat 32

Deze woning is onderdeel van een rijtjeshuis en heeft bakstenen muren en een puntdak bedekt met dakpannen. De aanbouw aan de achterzijde van het huis heeft bakstenen muren en een puntdak bedekt met dakpannen. Er zijn boeiboorden aanwezig op de aanbouw. Er zijn twee schuurtjes, beide met houten muren en een licht gepunt dak met leien. De tuin is grotendeels verhard. Er staan 2 bomen in de tuin, een blauwspaar en een laurierkers. De schutting is deels begroeid met klimop. Figuur 2.1c geeft een impressie.

Figuur 2.1c. Impressie van Burgemeester Vogelstraat 32.

2.1.4 Beschrijving Burgemeester Vogelstraat 34

Deze woning is onderdeel van een rijtjeshuis en heeft bakstenen muren en een puntdak bedekt met dakpannen. De aanbouw aan de achterzijde van het huis heeft bakstenen muren en een plat dak. Er zijn boeiboorden aanwezig op de aanbouw. Achter de aanbouw zijn een schuur (houten muren, plat dak met golfplaten) en een oude, door klimop overwoekerde, volière aanwezig. In de zuidzijde van de tuin is een klein gebouw aanwezig waarvan de functie niet bepaald kon worden door de overwoekering van klimop. In de tuin zijn veel plantensoorten zoals druif, taxus en vlinderstruik aanwezig. Figuur 2.1d geeft een impressie.

Figuur 2.1d. Impressie van Burgemeester Vogelstraat 34.

2.1.5 Beschrijving Burgemeester Vogelstraat 36

Deze woning is onderdeel van een rijtjeshuis en heeft bakstenen muren en een puntdak bedekt met dakpannen. De aanbouw aan de achterzijde van het huis heeft bakstenen muren puntdak met dakpannen. Er zijn boeiboorden aanwezig op de aanbouw. Achter de aanbouw is een schuur (houten muren, hellend dak met golfplaten) aanwezig. De tuin is grotendeels verhard en er is een klein grasveld. De randen van de tuin zijn beplant met varen, klimop, kamperfoelie, hortensia en liguster. Figuur 2.1e geeft een impressie.

Figuur 2.1e. Impressie van Burgemeester Vogelstraat 36.

2.2 Effectbepaling voornemen

Alle vijf de woningen zijn in eigendom van RWS en worden antikraak bewoond. RWS heeft met de gemeente afgesproken dat de woning Prins Hendrikstraat 2 (via het Rijksvastgoedbedrijf) aan de gemeente verkocht zal worden onder een aantal voorwaarden zoals dat de gemeente de woning sloopt en ook zorgdraagt voor wijziging van het bestemmingsplan. RVB neemt in het najaar hiertoe contact op met de gemeente. De overige vier woningen, aan de Burgemeester Vogelstraat, zullen na (gedeeltelijke) sloop van de aanbouwen via RVB openbaar worden verkocht.

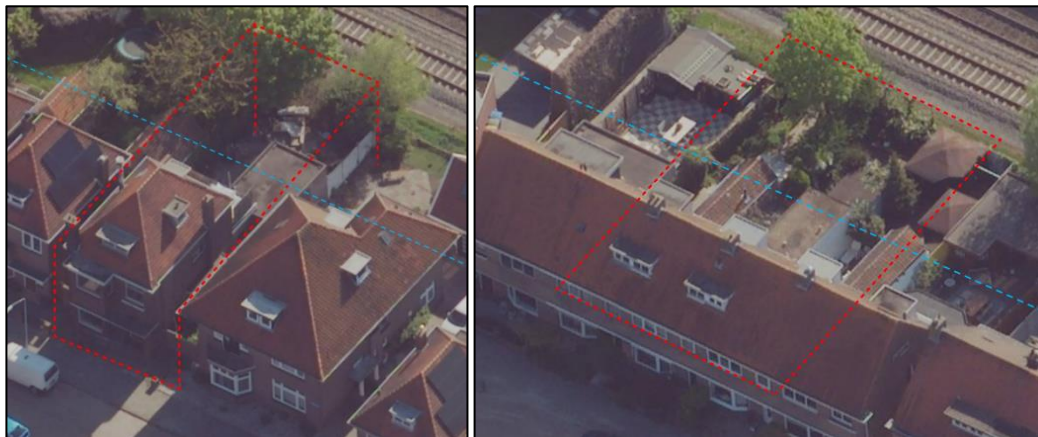
De volgende activiteiten vinden plaats als gevolg van het planvoornemen die een effect kunnen hebben op (het leefgebied van) (beschermde) soorten en beschermde gebieden:

Prins Hendrikstraat 2

- De aanwezige bebouwing wordt gesloopt;
- De vegetatie wordt verwijderd;
- Er is sprake van geluidsverstoring/optische verstoring gedurende de werkzaamheden;

Burgemeester Vogelstraat 20, 32, 34 en 36

- De aanbouwen aan de achterzijde met woonfunctie worden (deels) gesloopt (figuur 2.2);
- Er is sprake van geluidsverstoring/optische verstoring gedurende de werkzaamheden.

Figuur 2.2. Burgemeester Vogelstraat 20 (links) en Burgemeester Vogelstraat 32, 34 en 36 (rechts). De rode lijn geeft de woningen aan, de blauwe lijn de basisnetafstand van 18 meter tot het spoor.

2.3 Soortbescherming

In de onderstaande paragrafen worden per soortgroep de resultaten van het bureauonderzoek en het oriënterend terreinbezoek beschreven. Indien soortgroepen op basis van het oriënterend terreinbezoek op voorhand kunnen worden uitgesloten vanwege het ontbreken van geschikt biotoop, zijn deze soortgroepen vermeld in paragraaf 2.3.1. Op basis van het bureauonderzoek en het oriënterend terreinbezoek wordt ingegaan op de mogelijk effecten die als gevolg van het planvoornemen op mogelijk aanwezige beschermde soorten kunnen optreden. Indien negatieve effecten op beschermde soorten niet zijn uit te sluiten, wordt geadviseerd over de te nemen vervolgstappen.

2.3.1 Afbakening relevante soortgroepen

Op basis van de bureaustudie en het verkennend terreinbezoek kan de aanwezigheid van meerdere soortgroepen worden uitgesloten. Gezien de afwezigheid van (geschikt) open (voortplantings)water in (de directe omgeving van) het plangebied én het bekende verspreidingsgebied kan de aanwezigheid van beschermde amfibieën, vissen, kreeftachtigen, libellen, haften en weekdieren in het plangebied worden uitgesloten. Door de afwezigheid van geschikt biotoop kunnen ook beschermde kevers worden uitgesloten. Aanwezigheid van de overige soortgroepen (vogels, zoogdieren, reptielen, vlinders en planten) kan niet op voorhand worden uitgesloten. Deze soortgroepen worden in de hiernavolgende paragrafen nader beschouwd.

2.3.2 Vogels

Soorten met een jaarrond beschermd nest (categorie 1 t/m 4)

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van vogels met een jaarrond beschermd nest in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.1. Overzicht van waargenomen vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest in de omgeving van het plangebied (met een straal van 1 km)(NDFF, 2017-2022).

Soort	Categorie
Buizerd	4
Gierzwaluw	2
Huismus	2
Kerkuil	3
Ooievaar	3
Ransuil	4
Slechtvalk	3
Sperwer	4

Zoals blijkt uit de bureaustudie is een aantal vogelsoorten waargenomen in de omgeving van het plangebied waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en waar bij verwijdering of aantasting van de vaste rust- en verblijfplaats, alsook bij wezenlijke aantasting van de functionele leefomgeving, altijd ontheffing moet worden aangevraagd. Dit zijn boombroedende soorten, gebouwbroedende soorten en overige soorten (zoals de ooievaar). Tijdens het terreinbezoek zijn geen soorten met een jaarrond beschermd nest waargenomen.

Boombroedende soorten

Tijdens het terreinbezoek zijn in (de directe omgeving van) het plangebied geen grote nesten in bomen aangetroffen die kunnen toebehoren aan boombroedende soorten met een jaarrond beschermd nest. Nesten van de buizerd, ransuil en sperwer kunnen hierom worden uitgesloten van het plangebied. In het plangebied is ook geen sprake van essentieel foerageergebied van boombroedende soorten door het kleine oppervlakte en de afwezigheid van unieke structuren. Er zijn geen vervolgstappen aan de orde.

Gebouwbewonende soorten

Gierzwaluw: Voor hun nestgelegenheid zijn gierzwaluwen afhankelijk van beschikbaarheid van gebouwen met geschikte holtes. Ze hebben hun nest in gebouwen, onder dakgoot, achter regenpijp, dakkapel, dakpan, of in een gat in de muur en ook wel in neststenen. Ze jagen boven uiteenlopende habitats in dorpen en steden. Al het voedsel wordt gevangen in de lucht, ze zijn gespecialiseerd in het vangen van insecten in volle vlucht. Gierzwaluwen zijn langeafstandstrekken die de winter doorbrengen in het grote gebied tussen Mali en Congo. Deze vogels trekken in juli-augustus vanuit Nederland weg in zuidwestelijke tot zuidoostelijke richting. Half april-begin mei arriveren zij weer in ons land. Alle hoofdwoningen (Prins Hendrikstraat 2 en Burgemeester Vogelstraat 20, 32, 34, 36) hebben een puntig dak met dakpannen en zijn hierom geschikt voor gierzwaluwen. De aanbouwen achter de woningen van de Burgemeester Vogelstraat zijn door hun hoogte niet geschikt voor de gierzwaluw, waardoor nesten van de soort hier kunnen worden uitgesloten. De (gedeeltelijke) sloop van de aanbouw heeft hierom geen effect op de gierzwaluw. Aangezien de hoofdwoningen aan de Burgemeester Vogelstraat 20, 32, 34 en 36 niet worden aangetast, is geen sprake van directe effecten op verblijfplaatsen van gierzwaluwen indien nestplaatsen aanwezig zijn. Wel kunnen gierzwaluwen verstoord worden door de werkzaamheden en hierdoor hun nest verlaten (indirecte effecten). Verstoring van nesten is ook niet toegestaan (artikel 3.1 Wet natuurbescherming). Hierom dient bij de Burgemeester Vogelstraat rekening gehouden te worden met de gierzwaluw door werkzaamheden buiten het broedseizoen van de gierzwaluw (15 mei tot en met 31 juli) uit te voeren. De Prins Hendrikstraat 2 wordt volledig gesloopt en nestplaatsen van de gierzwaluw kunnen hier niet worden uitgesloten. Aantasting van nestplaatsen is een overtreding van de Wet natuurbescherming (artikel 3.1) Om deze reden dient nader onderzoek uitgevoerd te worden om vast te stellen of sprake is van verblijfplaatsen aan de Prins Hendrikstraat 2.

Huismus: Huismussen stellen prijs op een rommelige menselijke omgeving, met struikgewas, schuren, weilanden met vee, gemorst graan en zo verder. Talrijkst in dorpen en in oudere buitenwijken, met rommelige tuinen. Het nest wordt vooral gemaakt onder dakpannen, in gaten en kieren van gebouwen en in mussenkasten. Alle hoofdwoningen hebben een puntig dak met dakpannen en zijn hierom geschikt voor huismussen. De bijgebouwen in de tuinen hebben soms een plat dak (Burgemeester Vogelstraat 20 en 34) en zijn hiermee ongeschikt voor de huismus. De bijgebouwen van de Burgemeester Vogelstraat 32 en 36 hebben een hellend dak met dakpannen en kunnen hiermee in principe broedbiotoop aan de huismus bieden. Om deze reden is onderzoek naar het gebruik van de bijgebouwen door de huismus noodzakelijk. Bij de Burgemeester Vogelstraat 20 en 34 is geen onderzoek noodzakelijk mits wordt gewerkt buiten het broedseizoen van de huismus (maart tot en met augustus). Dit in verband met een verstoringafstand waardoor nesten in de hoofdbebouwing verstoord kunnen worden tijdens het broeden (overtreding artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming).

Naast broedlocaties bieden de tuinen mogelijk foerageergebied voor huismussen. In de omgeving is echter voldoende alternatief foerageergebied aanwezig. Daarnaast is er geen voornemen om de vegetatie te kappen. Effecten op essentieel foerageergebied zijn hierom uitgesloten.

Vervolgstappen jaarrond beschermde soorten

Gierzwaluw: nader onderzoek naar gierzwaluw aan de Prins Hendrikstraat 2 volgens het geldend BIJ12 protocol. Dit houdt in 3 bezoeken in de periode 15 mei tot en met 31 juli, waarvan 1 bezoek in de periode 20 juni tot en met 7 juli. Op de locaties aan de Burgemeester Vogelstraat is geen onderzoek noodzakelijk, mits wordt gewerkt buiten het broedseizoen van de gierzwaluw (15 mei tot en met 31 juli).

Huismus: nader onderzoek naar huismus aan de Prins Hendrikstraat 2, Burgemeester Vogelstraat 32 en 36 volgens het geldend BIJ12 protocol. Dit houdt in 2 bezoeken in de periode 1 april tot 15 mei (of 3 bezoeken in de periode 10 maart tot en met 20 juni waarvan 1 bezoek in de periode 1 april tot 15 mei). Bij de Burgemeester Vogelstraat 20 en 34 is geen nader onderzoek noodzakelijk, mits wordt gewerkt buiten het broedseizoen van de huismus (maart tot en met augustus).

Overige soorten

De kerkuil broedt in ons land veelal in speciale nestkasten, heel incidenteel in boomholten. De ooievaar broedt op kunstmatige nestgelegenheden op daken en wagenwielen, maar ook in zelfgemaakte nesten in bomen. De slechtvalk broedt op kliffen en op bergwanden, in nissen en op richels, in oude nesten van roofvogels en kraaien, steeds vaker in nestkasten. In Nederland broedt de slechtvalk in steden (kantoorgebouwen, torens) en in open boerenland in hoogspanningsmasten. Er zijn geen nestkasten of nestpalen waargenomen die in gebruik kunnen zijn door de kerkuil of ooievaar. De bebouwing is te laag om als nestlocatie voor de slechtvalk te fungeren. De kerkuil, ooievaar en slechtvalk zijn hierom uitgesloten. Er zijn geen vervolgstappen aan de orde.

Soorten met een mogelijk jaarrond beschermd nest (categorie 5)

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van vogels met een mogelijk jaarrond beschermd nest in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.2. Overzicht van waargenomen vogelsoorten met een mogelijk jaarrond beschermd nest in de omgeving van het plangebied (met een straal van 1km) die in het NDFF door derden zijn ingevoerd (NDFF, 2017-2022).

Soort	Categorie
Blauwe reiger	5
Boerenzwaluw	5
Boomkruiper	5
Ekster	5
Groene specht	5
Grote bonte specht	5
Huiszwaluw	5
Koolmees	5
Pimpelmees	5
Slechtvalk	5
Spreeuw	5
Tapuit	5
Zeearend	5
Zwarte kraai	5
Zwarte roodstaart	5

Tijdens het terreinbezoek zijn enkele categorie 5-soorten waargenomen (ekster en koolmees). Nesten van de categorie 5 vogelsoorten zijn alleen jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Dit laatste is op het plangebied niet van toepassing. Er zijn geen categorie 5 soorten te verwachten die zeldzaam zijn in de omgeving of onvoldoende nestgelegenheid hebben in de omgeving. Derhalve zijn er geen zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die jaarronde bescherming rechtvaardigen. De categorie 5-soorten vallen daarmee onder de bescherming van algemene broedvogels.

Algemene broedvogels

Tijdens de terreinbezoeken zijn enkele algemene broedvogels waargenomen (o.a. merel en kauw). Ook is een nest waargenomen in een open schuurtje in de Prins Hendrikstraat 2 (zie figuur 2.3). In de andere tuinen zijn geen nesten waargenomen. De bomen en struiken in de tuinen bieden geschikte nestgelegenheid waar algemene broedvogels tot broeden kunnen komen.

Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Wnb (artikel 3.1). Indien nesten aanwezig zijn mogen deze tijdens de broedperiode (en wanneer deze in gebruik zijn) niet verwijderd of verstoord worden. Met de meeste broedvogels kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door eventuele kap- en maaierwerkzaamheden niet uit te voeren in het broedseizoen (circa maart tot en met juli¹) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Wnb aan de orde.

¹ Voor het broedseizoen wordt in het kader van de wet geen standaardperiode gehanteerd. Het broedseizoen is afhankelijk van klimatologische omstandigheden; dit houdt in dat het seizoen eerder dan wel later van start kan gaan en eerder dan wel later kan eindigen. Van belang is of er broedgevallen aanwezig zijn.

Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen om te werken dan dient het plangebied (waar de werkzaamheden plaatsvinden) vóór het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden voor (broed)vogels. Mocht dit niet mogelijk zijn dan dient vooraf aan de werkzaamheden het plangebied gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedvogels door een deskundig ecooloog. Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het plangebied, kunnen locatie-specifieke maatregelen worden voorgesteld en/of wordt het plangebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden totdat het nest niet meer in gebruik is.

Vervolgstappen

Werken buiten broedseizoen (globaal maart tot en met juli). Indien dit niet mogelijk is; het plangebied voor aanvang van het broedseizoen ongeschikt maken of het plangebied vooraf aan de werkzaamheden laten controleren door een deskundig ecooloog.

Figuur 2.3. Waargenomen nest in een bijgebouw van Prins Hendrikstraat 2. Mogelijk van een merel of zanglijster.

2.3.3 Zoogdieren – vleermuizen

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van vleermuizen in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.3 Overzicht van waargenomen vleermuizen in de omgeving van het plangebied (met een straal van 1 km)(NDFF, 2017-2022).

Soort	Beschermingsregime
	HR (artikel 3.5)
Gewone dwergvleermuis	X
Meervleermuis	X
Rosse vleermuis	X
Ruige dwergvleermuis	X

Voor vleermuizen zijn drie functies van het leefgebied te onderscheiden die van groot belang zijn. Dit zijn verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied. Foerageergebieden en vliegroutes zijn alleen beschermd als deze van essentieel belang zijn voor het functioneren van de verblijfplaats, zogenaamde essentiële foerageergebieden en essentiële vliegroutes. Deze drie onderdelen (verblijfplaatsen, essentiële vliegroutes en essentieel foerageergebied) worden hieronder nader beschouwd.

Verblijfplaatsen

Vleermuizen kunnen hun verblijfplaats in gebouwen of bomen (of beide) hebben. Gebouw-bewonende vleermuizen verblijven met name in spouwmuren, onder dakbetimmering, achter boeiborden of op zolders. Boom-bewonende vleermuizen verblijven in gaten, hopen of scheuren van voornamelijk grote bomen.

In het plangebied zijn geen holten in bomen of los schors aan bomen aanwezig, waardoor de aanwezigheid van verblijfplaatsen van boom-bewonende soorten (o.a. rosse vleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis) kan worden uitgesloten.

De woningen in het plangebied hebben geen openingen in de spouwmuur aan de zijde waar werkzaamheden plaatsvinden. Tevens is er geen ruimte tussen de muur en boeiboorden (figuur 2.4). Wel hebben alle woningen dakpannen op de hoofdwooning en hebben twee bijgebouwen (Burgemeester Vogelstraat 32 en Burgemeester Vogelstraat 36) dakpannen. Onder deze dakpannen kunnen verblijfplaatsen voor vleermuizen aanwezig zijn. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van gebouw-bewonende soorten (o.a. gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis) kan niet worden uitgesloten. In de bijgebouwen van de Burgemeester Vogelstraat 20 en 34 zijn verblijfplaatsen van vleermuizen uitgesloten.

Figuur 2.4. De ruimte tussen boeiboorden/dakranden en de muur is afgedicht en biedt hierom geen verblijfplaats voor vleermuizen.

Alle soorten vleermuizen zijn beschermd onder de Habitatrichtlijn (artikel 3.5). Alle vijf de hoofd woningen in het plangebied kunnen als verblijfplaats dienen voor gebouw bewonende vleermuizen (o.a. gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis). Daarnaast kunnen de bijgebouwen van de Burgemeester Vogelstraat 32 en 36 een functie hebben als verblijfplaats. Als gevolg van de sloop van de woning aan de Prins Hendrikstraat 2 en de gedeeltelijke sloop van de bijgebouwen aan de Burgemeester Vogelstraat 32 en 36, worden deze mogelijke verblijfplaatsen vernield. Dit is in overtreding met de Wnb. Om het gebruik van de woningen als verblijfplaats door vleermuizen al dan niet vast te kunnen stellen, is nader onderzoek volgens het meest recente vleermuisprotocol noodzakelijk. Vleermuizen gebruiken hun verblijfplaats door het jaar heen op verschillende manieren. Daarom is het nodig om het plangebied meerdere malen (minimaal vijf keer) verspreid over het actieve seizoen van de soorten (tussen april en oktober) te bezoeken voor het vleermuisonderzoek.

Er is geen onderzoek noodzakelijk bij de Burgemeester Vogelstraat 20 en 34 aangezien geen sprake is van directe aantasting van verblijfplaatsen. Wel kunnen verblijfplaatsen indirect worden aangetast tijdens de werkzaamheden, met name door lichtverstoring. Verstoring van verblijfplaatsen kan leiden tot het verliezen van de functie van de verblijfplaats, wat niet is toegestaan (artikel 3.5, Wet natuurbescherming). Hierom dient enkel overdag gewerkt te worden om mogelijke verblijfplaatsen in de woning zo min mogelijk te verstoren door lichtuitstraling tijdens de werkzaamheden.

Vervolgstappen verblijfplaatsen vleermuizen

Om de aan- of afwezigheid van verblijfplaatsen van gebouw bewonende vleermuizen (o.a. gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis) aan te kunnen tonen bij de Prins Hendrikstraat 2, Burgemeester Vogelstraat 32 en Burgemeester Vogelstraat 36, is nader onderzoek conform het meest recente vleermuisprotocol noodzakelijk. Dit onderzoek bestaat uit minimaal vijf bezoeken verspreid over het actieve seizoen van de soorten (tussen april en oktober).

Effecten op mogelijke verblijfplaatsen in de hoofdbebouwing van de Burgemeester Vogelstraat 20 en 34 dienen voorkomen te worden door niet werken te binnen een uur voor zonsondergang en een uur na zonopkomst. Daarnaast dient geen verlichting geschieden of uitgestraald te worden op de daken van de woonhuizen

Essentiële vliegroutes

Vliegroutes van vleermuizen betreffen (vaak) lijnvormige elementen in het landschap die als verbinding tussen verblijfplaatsen en foerageergebied fungeren.

De woningen langs de Burgemeester Vogelstraat kunnen onderdeel zijn van een (essentiële) vliegroute. De woningen worden echter niet gesloopt, waardoor geen sprake is van effecten op vliegroutes. De woning aan de Prins Hendrikstraat staat niet in directe verbinding met andere lijnvormige elementen, waardoor een essentiële vliegroute aan de Prins Hendrikstraat 2 kan worden uitgesloten. Er zijn geen effecten aan de orde.

Essentieel foerageergebied

Foerageergebied van vleermuizen betreft locaties waar vleermuizen hun voedsel verzamelen. Dit kunnen uiteenlopende gebieden zijn.

In het plangebied is sprake van opgaande begroeiing. Daarbij is geen sprake van unieke beplanting en/of structuren die enkel in het plangebied aanwezig zijn. Bij verwijdering van deze begroeiing blijft er voldoende beschut en geschikt foerageergebied over in de directe omgeving van het plangebied. Er is daardoor geen sprake van essentieel foerageergebied in het plangebied. De aanwezigheid van essentieel foerageergebied kan worden uitgesloten.

2.3.4 Zoogdieren – overige zoogdieren

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van overige soorten zoogdieren in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.4 Overzicht van waargenomen zoogdieren in de omgeving van het plangebied (met een straal van 1 km)(NDF, 2017-2022).

Soort	Beschermingsregime		Vrijgestelde zoogdieren Wnb (artikel 3.10)
	HR (artikel 3.5)	Wnb (artikel 3.10)	
Bosmuis			X
Egel			X
Haas			X
Vos			X

Het plangebied bestaat uit huizen, bijgebouwen en tuinen met verschillende mate van verruiging. Marterachtigen (met name de bunzing en steenmarter en in mindere mate de wezel) kunnen gebruik van deze tuinen en vervallen bijgebouwen maken. Hoewel de soorten niet uit het bureauonderzoek naar voren komen, worden de bunzing, steenmarter en wezel op basis van de waarnemingen in het veld niet uitgesloten van de Prins Hendrikstraat 2, Burgemeester Vogelstraat 20 en Burgemeester Vogelstraat 34. De soorten zijn hierom meegenomen in de natuurtoets.

Marterachtigen

Bunzing

De bunzing komt voor in allerlei verschillende landschapstypen, maar zijn voorkeur gaat uit naar een kleinschalig landschap met voldoende schuilmogelijkheden en water in de buurt. Dit kunnen oeverbegroeiingen, droge sloten, heggen, houtwallen, bosranden en akkerranden zijn, maar ook meer waterrijke gebieden zoals rietvelden of moerasgebieden. Daarnaast komt hij ook voor in vrij open terreinen, zoals weidegebieden met sloten. Ook dorpen en buitenwijken van steden vormen geschikt leefgebied. Als dagrustplaats worden voornamelijk bestaande holen gebruikt, ook takken- en steenhopen, duikers en rommelschuurtjes worden als dagrustplaats gebruikt. In de winter zoeken bunzingen vaak warmere plekken op, zoals hooi- en stobalen.

Steenmarter

De steenmarter dankt zijn naam aan zijn voorkeur voor steenachtige biotopen en schuilplaatsen, zoals steengroeven, rotsige hellingen en gebouwen. De steenmarter komt vooral voor in parklandschap, maar ook in volkomen bosloze gebieden, steengroeven en rotsige hellingen. Hij is vooral te vinden in de nabijheid van dorpen en boerderijen en tegenwoordig zelfs in grote steden (de steenmarter is een 'cultuurvolger'). De steenmarter heeft een voorkeur voor gebieden met kleinschalige landbouw, met oude schuren, heggen en geriefhoutbosjes. Daarbij is de aanwezigheid van elementen zoals groenstroken, heggen, bosjes, greppels en bermen van belang, omdat de steenmarter daar zijn voedsel zoekt.

Wezel

Wezels leven bij voorkeur in open, droge natuur- en cultuurlandschap, maar verder in veel verschillende biotopen (zoals bossen, duinen, wei- en akkerland). Goede schuilmogelijkheden en de aanwezigheid van voldoende geschikt voedsel zijn de enige eisen die de wezel aan zijn omgeving stelt. De wezel kan hiermee ook in stedelijk gebied voorkomen.

De verruigde tuinen en bijgebouwen met rommelige hoekjes kunnen verblijfplaatsen bieden aan de bunzing, steenmarter en wezel. De bunzing, steenmarter en wezel zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming (artikel 3.10). Door het voornemen wordt de tuin en bebouwing bij de Prins Hendrikstraat 2 volledig gekapt en gesloopt. Op deze locatie dient onderzoek plaats te vinden naar het gebruik van, met name de tuin, door marterachtigen. Bij de woningen aan de Burgemeester Vogelstraat 20 en 34 wordt enkel de aanbouw deels gesloopt. Er zijn geen werkzaamheden aan de bijgebouwen en vegetatie gepland, waardoor effecten op marterachtigen kunnen worden uitgesloten. In het geval toch vegetatie of bijgebouwen worden aangetast, kunnen effecten optreden en dient nader onderzoek uitgevoerd te worden. Er is geen handreiking voor onderzoek naar de steenmarter, hierom wordt de handreiking kleine marterachtigen van de Provincie Noord-Brabant aangehouden.

Vervolgstappen marterachtigen (bunzing, steenmarter en wezel)

Prins Hendrikstraat 2: Onderzoek naar de marterachtigen volgens de handreiking Kleine Marterachtigen van de Provincie Noord-Brabant. Het onderzoek is met behulp van cameravallen en duurt 6 weken. Het onderzoek kan worden uitgevoerd in de periode 15 maart tot en met augustus.

Burgemeester Vogelstraat 20 en 34: Indien tijdens de werkzaamheden (ruige) vegetatie of schuurtjes verwijderd worden, is onderzoek noodzakelijk. Onderzoek naar de marterachtigen volgens de handreiking Kleine Marterachtigen van de Provincie Noord-Brabant. Het onderzoek is met behulp van cameravallen en duurt 6 weken. Het onderzoek kan worden uitgevoerd in de periode 15 maart tot en met augustus.

Burgemeester Vogelstraat 32 en 36: Geen onderzoek noodzakelijk.

Op basis van het terreinbezoek worden overige beschermde zoogdieren niet verwacht door het ontbreken van geschikt biotoop.

Vrijgestelde soorten zoogdieren in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen

Er is binnen het plangebied biotoop aanwezig voor de algemeen voorkomende (vrijgestelde) soorten zoals de huismuis en egel. Door de voorgenomen werkzaamheden kunnen negatieve effecten op deze soorten optreden. Binnen de provincie Noord-Brabant geldt een vrijstelling voor deze algemene soorten bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel is voor deze soorten de zorgplicht van toepassing. Dit houdt in de negatieve effecten zo veel als mogelijk dienen te worden voorkomen dan wel beperkt. In paragraaf 2.3.8 wordt nader ingegaan op maatregelen die in het kader van de zorgplicht genomen kunnen worden.

2.3.5 Reptielen

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van reptielen in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.5 Overzicht van waargenomen reptielen in de omgeving van het plangebied (met een straal van 1 km)(NDFF, 2017-2022).

Soort	Beschermingsregime	
	HR (artikel 3.5)	Wnb (artikel 3.10)
Geen waarnemingen		

Het plangebied bestaat uit woningen en tuinen nabij een spoor. De hazelworm heeft een voorkeur voor enigszins vochtige, met dichte vegetatie bedekte gebieden. De levendbarende hagedis is een vochtminnende soort die in de genoemde landschapstypen veel wordt aangetroffen op oevers en vochtige terreindelen. Spoorbermen staan erom bekend dat ze biotoop kunnen bieden aan de hazelworm en levendbarende hagedis, waardoor in principe ook de tuinen nabij het spoor onderdeel kunnen zijn van het leefgebied van de soorten. Zevenbergen ligt buiten het verspreidingsgebied van beide soorten, waardoor de soorten kunnen worden uitgesloten van het plangebied.

Op basis van het terreinbezoek worden overige beschermde reptielen niet verwacht door het ontbreken van geschikt biotoop.

2.3.6 Vlinders

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van insecten in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.6 Overzicht van waargenomen insecten in de omgeving van het plangebied (met een straal van 1 km)(NDFF, 2017-2022).

Soort	Beschermingsregime	
	HR (artikel 3.5)	Wnb (artikel 3.10)
Geen waarnemingen		

Er zijn geen waarnemingen van beschermde vlinders binnen een straal van 1 kilometer van het plangebied. De dichtstbijzijnde waarneming van een beschermde soort betreft een teunisbloempijlstaart op circa 1.5 kilometer afstand van het plangebied. Een van de tuinen heeft wilde kamperfoelie, wat een waardplant is voor de kleine ijsvogelvlinder. Echter, Zevenbergen ligt buiten het verspreidingsgebied van de kleine ijsvogelvlinder, waardoor de soort kan worden uitgesloten.

In het plangebied is geen geschikt biotoop of geschikte waardplant voor andere beschermde vlindersoorten aanwezig. Het plangebied betreft tuinen met overwegend klimop, afgewisseld door aangeplante sierplanten. Verblijfplaatsen of voortplantingslocaties van beschermde vlindersoorten zijn uitgesloten van het plangebied.

2.3.7 Zaadplanten, varens en bladmossen

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van zaadplanten, varens en bladmossen in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.7 Overzicht van waargenomen zaadplanten, varens en bladmossen in de omgeving van het plangebied (met een straal van 1 km)(NDFF, 2017-2022).

Soort	Beschermingsregime	
	HR (artikel 3.5)	Wnb (artikel 3.10)
Geen waarnemingen		

Er zijn geen waarnemingen van beschermde flora binnen een straal van 1 kilometer van het plangebied. De dichtstbijzijnde waarneming van een beschermde soort betreft de groenknolorchis op circa 2.9 kilometer afstand van het plangebied. Tijdens het terreinbezoek zijn geen beschermde planten waargenomen. Beschermde planten worden ook niet verwacht op basis van het ontbreken van geschikt biotoop.

2.3.8 Zorgplicht

In het plangebied kunnen algemene zoogdiersoorten zoals de huismuis en egel aanwezig zijn. Deze soorten zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht voor de Wnb in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Wel geldt voor deze soorten, net als alle overige in het wild levende dieren en planten, de zorgplicht (zie bijlage 1). Dit houdt in dat tijdens de werkzaamheden zo veel mogelijk negatieve effecten op aanwezige natuurwaarden dienen te worden voorkomen dan wel te worden beperkt.

De initiatiefnemer/uitvoerder is verantwoordelijk voor een adequate naleving van de algemene zorgplicht tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Door het uitvoeren van een aantal zorgplicht gerelateerde maatregelen, wordt voldaan aan de zorgplicht en kan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soorten worden gegarandeerd. Maatregelen waaraan gedacht kan worden bij de invulling van de zorgplicht bij voorliggend planvoornemen zijn weergegeven in tabel 2.8.

Tabel 2.8. Voorbeelden van zorgplicht gerelateerde maatregelen voor soorten.

Soort(groep)	Maatregel
Grondgebonden zoogdieren (alle soorten)	Voorafgaand aan de werkzaamheden de vegetatie in het plangebied kort maaien

2.4 Natura 2000

Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is Hollands Diep en ligt op circa 6 kilometer afstand ten noorden van het plangebied (zie figuur 2.5). Dit gebied is aangewezen op basis van de Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn. Binnen een straal van 15 km liggen nog twee ander Natura 2000-gebieden. Het betreffen “Biesbosch” en “Oudeland van Strijen” (zie figuur 2.4).

Figuur 2.5. Ligging Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied (rode stip). Bron: AERIUS-calculator, versie 2021.

Bij voorliggend planvoornemen is er enkel sprake van een realisatiefase. Er is daardoor hoogstens sprake van tijdelijke effecten.

De Natura 2000-gebieden liggen buiten het invloedsgebied van alle storingsfactoren, zoals bijvoorbeeld verdroging of geluid- en lichtverstoring, met uitzondering van verzuring en vermeting. Gezien de afstand tot stikstofgevoelige habitattypen in de Natura 2000-gebieden en de voorgenomen werkzaamheden zijn effecten als gevolg van vermeting en verzuring door stikstofdepositie tijdens de realisatie niet op voorhand uit te sluiten. Er dient een AERIUS berekening te worden uitgevoerd.

Vervolgstappen Natura 2000

Uitvoeren AERIUS-berekening

2.5 NNB

In het plangebied is geen NNB-gebied aanwezig. Het dichtstbijzijnde NNB-gebied bevindt zich op circa 415 meter ten noorden van de Burgemeester Vogelstraat (figuur 2.6). In de provincie Noord-Brabant is sprake van toetsing van mogelijke effecten op NNB als gevolg van externe werking. Door de afstand tussen het plangebied en het NNB, de aanwezigheid van bebouwing en wegen tussen het NNB en het plangebied en de aard van de werkzaamheden, zijn effecten op het NNB uitgesloten. Er zijn geen vervolgstappen aan de orde.

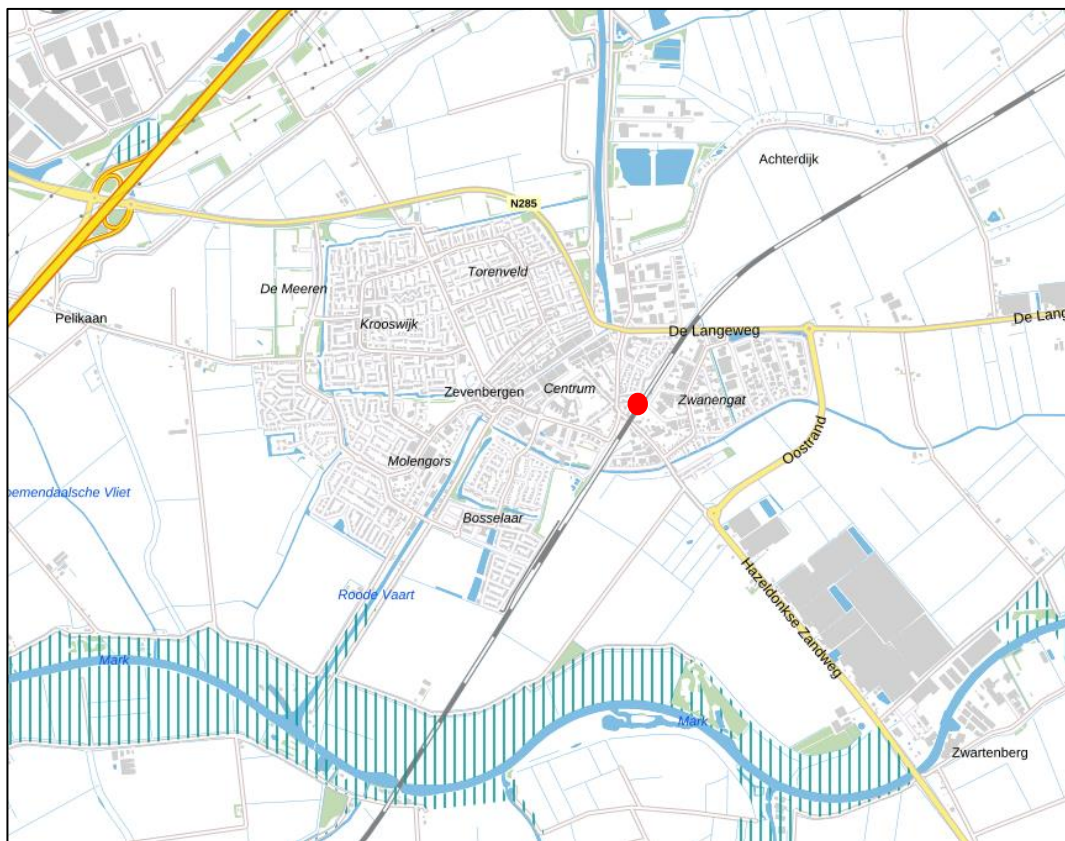
Figuur 2.6. Ligging van het plangebied (rode stip, globale ligging) ten opzichte van het NNB. Bron: Natuurnetwerk Noord-Brabant.

2.6 Overig provinciaal beleid Provincie Noord-Brabant

Groenblauwe mantel

Naast het NNB zijn in de provincie Noord-Brabant gebieden aangewezen als groenblauwe mantel (Artikel 3.32 Omgevingsverordening). Het beleid in de groenblauwe mantel is gericht op het behoud en vooral de ontwikkeling van natuur, watersysteem en landschap. Voor de natuur betekent dit vooral versterking van de leefgebieden voor plant- en diersoorten en de bevordering van de biodiversiteit buiten het NNB. Voor het water wordt vooral ingezet op kwantitatief en kwalitatief herstel van kwelstromen.

Het plangebied bevindt zich niet in de groenblauwe mantel (figuur 2.7). De groenblauwe mantel bevindt zich op circa 1250 meter afstand ten zuiden van het plangebied. Door de grote afstand tussen het plangebied en de groenblauwe mantel kunnen effecten op de groenblauwe mantel worden uitgesloten. Er zijn geen vervolgstappen aan de orde.

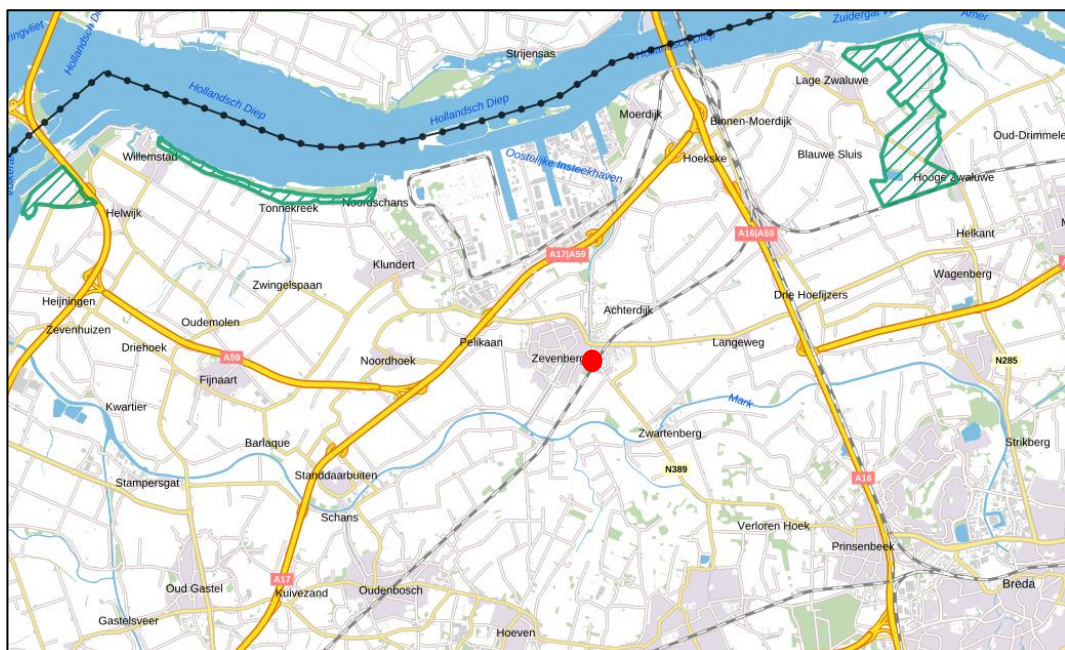

Figuur 2.7. Ligging plangebied (rode stip) ten opzichte van de groenblauwe mantel (gearceerd). Bron: Interim omgevingsverordening Noord-Brabant.

Rust- en foerageergebieden ganzen en smienten

Voor ganzen en smienten zijn in Noord-Brabant een aantal gebieden aangewezen als Rust- en foerageergebied voor ganzen en smienten. In de Omgevingsverordening Noord-Brabant zijn in Artikel 2.60 regels opgenomen voor activiteiten in deze gebieden. In Rust- en foerageergebied voor ganzen en smienten mogen in de periode 1 november tot 1 april, een aantal soorten niet opzettelijk worden verontrust (het gaat om brandganzen, grauwe ganzen, kolganzen, rotganzen, taigarietganzen, toendrarietganzen en smienten).

Het plangebied ligt niet in een rust- en foerageergebied voor ganzen en smienten (figuur 2.8). Het dichtstbijzijnde rust- en foerageergebied voor ganzen en smienten ligt op circa 7 kilometer ten noorden van het plangebied. Effecten kunnen worden uitgesloten. Er zijn geen vervolgstappen aan de orde.

Figuur 2.8. Ligging plangebied (rode stip) ten opzichte van rust- en foerageergebieden van ganzen en smienten (gearceerd). Bron: Interim omgevingsverordening Noord-Brabant.

2.7 Beschermde houtopstanden Wnb

In de tuinen zijn enkele bomen aanwezig. Bij de Prins Hendrikstraat 2 worden deze gekapt, bij de Burgemeester Vogelstraat is dit onbekend. Het plangebied bevindt zich binnen de bebouwde kom Wnb (of voormalige Boswet). Daarmee vallen de bomen niet onder de definitie van beschermde houtopstanden Wnb. Beschermde houtopstanden Wnb zijn daarom niet relevant voor voorliggend planvoornemen. Gemeentelijk beleid omtrent de kap van bomen en/of bosschages kan echter wel van toepassing zijn (zie ook bijlage 1).

3 Conclusie & advies

In dit hoofdstuk is per onderdeel de conclusie en het advies gegeven dat voortkomt uit de uitgevoerde natuurtoets.

3.1 Soortbescherming

Binnen het plangebied is geschikt biotoop aangetroffen voor beschermde soorten (Wnb) waarvoor geen algemene vrijstelling geldt. Het gaat om soorten uit de volgende soortgroepen: jaarrond beschermde nesten, algemene broedvogels, vleermuizen en marterachtigen. In tabel 3.1 zijn de conclusies ten aanzien van deze beschermde soorten opgenomen. De onderbouwing van de conclusies zijn beschreven in paragraaf 2.3 van voorliggende natuurtoets. Voor de overige soort(groep)en is beoordeeld dat vervolgstappen niet aan de orde zijn. Voor deze soorten en vrijgestelde soorten geldt wel de zorgplicht.

Tabel 3.1 Overzicht conclusies en vervolgstappen soortbescherming.

Soort(groep)	Essentieel leefgebied in (directe omgeving van) plangebied?	Nader onderzoek nodig?	Maatregelen	Ontheffing Wnb aan de orde?
Vogels met een jaarrond beschermd nest (huismus)	Daken alle woningen geschikt als nestplaats Bijgebouwen Burgemeester Vogelstraat 32 en 36 geschikt als nestplaats	Ja, zie tabel 3.2	Nader te bepalen	Nog onduidelijk
Vogels met jaarrond beschermd nest (gierzwaluw)	Daken alle hoofdwohnungen geschikt.	Ja, zie tabel 3.2	Nader te bepalen	Nog onduidelijk
Vogels (algemene broedvogels)	Ja, nestgelegenheid in opgaande begroeiing	N.v.t.	Ja, zie tabel 3.3	Nee
Zoogdieren (diverse soorten gebouw-bewonende vleermuizen) - verblijfplaatsen	Daken hoofdwohnungen geschikt als verblijfplaats Daken bijgebouwen Burgemeester Vogelstraat 32 en 36 geschikt als verblijfplaats	Ja	Nader te bepalen	Nog onduidelijk
Zoogdieren (marterachtigen) – bunzing, steenmarter, wezel	Tuinen van Prins Hendrikstraat 2 en Burgemeester Vogelstraat 20 en 34 geschikt voor de bunzing, steenmarter en wezel	Ja, zie tabel 3.2	Nader te bepalen	Nog onduidelijk

In tabel 3.1 is aangegeven dat er nader onderzoek nodig is naar de huismus, gierzwaluw, gebouwbewonende vleermuizen en marterachtigen. De beschrijving van dit nader onderzoek wordt in tabel 3.2 uiteengezet. Op sommige locaties is nader onderzoek niet noodzakelijk mits maatregelen worden getroffen, deze maatregelen zijn in tabel 3.3 uiteengezet.

Tabel 3.2. Beschrijving nader onderzoek.

Soort	Onderzoeksmethode	Te onderzoeken locaties
Huisumus	Twee inventarisatiemomenten tussen 1 april en 15 mei, met een tussenliggende periode van minimaal 10 dagen. Ook is mogelijk om drie inventarisatiemoment uit te voeren in de periode 10 maart tot en met 20 juni, indien 1 bezoek tussen 1 april en 15 mei heeft plaatsgevonden.	Zeker Prins Hendrikstraat 2 Burgemeester Vogelstraat 20 Burgemeester Vogelstraat 34
		Afhankelijk van maatregelen Burgemeester Vogelstraat 32 Burgemeester Vogelstraat 36
Gierzwaluw	Drie gerichte veldbezoeken in de periode 15 mei -15 juli, waarbij minimaal 1 inventarisatie tussen 20 juni en 7 juli plaatsvindt.	Zeker Prins Hendrikstraat 2
		Afhankelijk van maatregelen Alle locaties Burgemeester Vogelstraat
Gebouw-bewonende vleermuizen	Vijf inventarisatiemomenten verspreid over het actieve seizoen (tussen april en oktober).	Zeker Prins Hendrikstraat 2 Burgemeester Vogelstraat 20 Burgemeester Vogelstraat 34
		Afhankelijk van maatregelen Burgemeester Vogelstraat 32 Burgemeester Vogelstraat 36
Marterachtigen	Onderzoek met behulp van cameravallen gedurende zes weken in de periode 15 maart tot en met augustus.	Zeker Prins Hendrikstraat 2
		Afhankelijk van maatregelen Burgemeester Vogelstraat 32 Burgemeester Vogelstraat 36
		Zeker geen onderzoek Burgemeester Vogelstraat 20 Burgemeester Vogelstraat 34

In tabel 3.1 is aangegeven dat een overtreding van de Wnb voor een aantal soorten op voorhand kan worden voorkomen door het treffen van maatregelen. Deze maatregelen zijn in tabel 3.3 uiteengezet. Door het nemen van deze maatregelen worden negatieve effecten voorkomen en zijn geen vervolgstappen noodzakelijk.

Tabel 3.3. Beschrijving maatregelen om overtreding van de Wnb te voorkomen.

Soort(groep)	Maatregelen
Gierzwaluw	Locaties Burgemeester Vogelstraat: Werken buiten broedseizoen gierzwaluw (mei tot en met juli)
Huismus	Burgemeester Vogelstraat 20 en 34: Werken buiten broedseizoen huismus (maart tot en met augustus)
Algemene broedvogels	Werken buiten het broedseizoen (maart tot en met juli) of plangebied voor broedseizoen ongeschikt maken
Vleermuizen	Locaties Burgemeester Vogelstraat: Niet werken binnen een uur voor zonsondergang en een uur na zonopkomst. Geen verlichting schijnen of uitstralen op de daken van de woonhuizen
Marterachtigen	Locaties Burgemeester Vogelstraat 32 en 36: Behoud vegetatie en bijgebouwen/schuurtjes.

3.1.1 Zorgplicht

Uit paragraaf 2.3.8 blijkt dat er in het plangebied soort(groep)en aanwezig (kunnen) zijn waarmee rekening dient te worden gehouden in het kader van de zorgplicht voor soorten. Maatregelen waaraan gedacht kan worden bij de invulling van de zorgplicht bij voorliggend planvoornemen zijn weergegeven in tabel 3.4.

Tabel 3.4. Voorbeelden van zorgplicht gerelateerde maatregelen voor soorten.

Soort(groep)	Maatregel
Grondgebonden zoogdieren (alle soorten)	Voorafgaand aan de werkzaamheden aan de Prins Hendrikstraat de vegetatie in het plangebied kort maaien

3.2 Natura 2000

In tabel 3.5 zijn de conclusies ten aanzien van beschermde Natura 2000-gebieden opgenomen. De onderbouwing van de conclusie is beschreven in paragraaf 2.4 van voorliggende natuurtoets.

Tabel 3.5. Conclusies Natura 2000-gebieden.

	Natura 2000
Zijn er Natura 2000-gebieden aanwezig waarop effecten kunnen optreden?	Ja, Hollands Diep op circa 6 kilometer afstand.
Treden er negatieve effecten op of zijn deze te verwachten?	Ja, er kan sprake zijn van verzuring en vermesting door stikstofdepositie.
Zijn er vervolgstappen aan de orde?	Ja, er dient een AERIUS-berekening te worden uitgevoerd.
Wnb-vergunning of akkoord van de provincie noodzakelijk?	Nog onbekend.

3.3 NNB

In tabel 3.6 zijn de conclusies ten aanzien van beschermde NNN-gebieden opgenomen. De onderbouwing van de conclusie is beschreven in paragraaf 2.5 van voorliggende natuurtoets.

Tabel 3.6. Conclusies NNN-gebieden.

	NNN
Op welke afstand van het plangebied ligt het dichtstbijzijnde NNN-gebied?	Circa 415 meter.
Is er sprake van toetsing van externe werking in de betreffende provincie?	Ja
Is er sprake van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden of is dit te verwachten?	Nee
Zijn er vervolgstappen aan de orde?	Nee
Afstemming met het bevoegd gezag aan de orde?	Nee

3.4 Overig provinciaal beleid Provincie Noord-Brabant

Het plangebied ligt niet binnen de begrenzing van de groenblauwe mantel. Er zijn geen vervolgstappen aan de orde.

Het plangebied ligt niet binnen de begrenzing van een rust- en foerageergebied voor ganzen en smienten. Er zijn geen vervolgstappen aan de orde.

3.5 Beschermde houtopstanden Wnb

Er is bij voorliggend planvoornemen geen sprake van aantasting van onder de Wnb beschermde houtopstanden. Er zijn voor wat de Wnb betreft geen vervolgstappen aan de orde. Gemeentelijk beleid omtrent de kap van bomen en/of bosschages kan echter wel van toepassing zijn (zie ook bijlage 1).

Literatuurlijst

Bergers, P. & La Haye, M. 2000. Kleine zoogdieren betrouwbaarder en efficiënter inventariseren. De Levende Natuur 101(2):52-58.

BIJ12, 2022. Kennisdocument huismus (*Passer domesticus*). Versie 2.0, juni 2022.

BIJ12, 2017a. Kennisdocument gierzwaluw (*Apus apus*). Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12, 2017b. Kennisdocument gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*). Versie 1.0, juli 2017.

Bouwens, S. (2017). Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming. Oktober 2017.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Augustus 2009.

Netwerk Groene Bureaus, 2017. Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming (versie juli 2017).

Netwerk Groene Bureaus (NGB), 2021. Vleermuisprotocol 2021.

Spitzen-van der Sluijs, A. & Creemers, R.C.M., z.d. Atlastekst hazelworm.

Overig

NDFF

Street Smart

AERIUS-calculator, versie 2021.

www.floron.nl

www.ravon.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.vlinderstichting.nl

www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1 Wettelijk kader

Bijlage 1 Wettelijk kader

In deze bijlage staat een beschrijving van de relevante wet- en regelgeving en het beleidskader.

Het betreft de Wet natuurbescherming (Wnb). Naast bescherming vanuit de Wnb, zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Het betreft het 'Natuurnetwerk Nederland' (hierna NNN). De bescherming van het NNN verloopt via het ruimtelijke ordeningsrecht (Barro, bestemmingsplannen).

Wnb - Algemeen

De Wnb is op 1 januari 2017 in werking getreden. De Wnb beschermt:

- De Natura 2000-gebieden die aangewezen zijn in het kader van het Europees natuurbeleid (gebiedsbescherming)
- De planten- en diersoorten (onderdeel soortbescherming)
- Bos en houtopstanden (onderdeel houtopstanden).

Veel verantwoordelijkheden en bevoegdheden liggen bij de provincies. Er zijn hierop wel uitzonderingen waarvoor het ministerie van LNV bevoegd gezag is. Dit betreft onder andere de aanleg en uitbreiding van hoofdwegen, landelijke spoorwegen, hoofdvaarwegen, primaire waterkeringen, militaire terreinen en oefengebieden, militaire luchthavens, Schiphol en overige burgerluchthavens, het landelijke gastransportnet, hoogspanningsverbindingen van tenminste 220 kV, activiteiten van buitenlandse mogendheden en activiteiten namens een lid van het Koninklijk Huis. LNV is ook bevoegd gezag voor ruimtelijke ingrepen in de Exclusieve Economische Zone (EEZ) en voor Windenergie op zee (kavelbesluiten).

Gemeenten hebben een loketfunctie. Het is mogelijk om een natuurvergunning 'aan te haken' bij de omgevingsvergunning, maar dit hoeft niet. De Wnb richt zich op bescherming van gebieden, soorten en houtopstanden.

Wnb - Soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. Het gaat om de volgende drie categorieën:

- 1) soorten van de Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v. Wnb);
- 2) soorten van de Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en Verdrag van Bonn (artikel 3.5 e.v. Wnb);
- 3) 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora') (artikel 3.10 e.v. Wnb).

Soorten van de Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v. Wnb)

Het beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn is vastgelegd in artikel 3.1 e.v.

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Het is mogelijk om ontheffing aan te vragen voor de overtreding van de verbodsbepalingen. De ontheffing kan worden verleend indien voldaan wordt aan de volgende criteria:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang conform Vogelrichtlijn. Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang 1: 'in het belang van de volksgezondheid of openbare veiligheid' (dit is dus strenger dan voor soorten van de Habitatrichtlijn en de andere soorten);
- Er is geen verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Soorten van de Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en/of Bonn (artikel 3.5 e.v. Wnb)

Deze categorie bestaat uit Europees beschermde soorten. De verbodsbepalingen zijn vastgelegd in artikel 3.5 e.v.:

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Onder de Wnb is het mogelijk om voor streng beschermde soorten zoals opgenomen in artikel 3.5 bij ruimtelijke ontwikkelingen te werken volgens een door de Minister goedgekeurde gedragscode. Hierbij geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit artikel 3.5.

Naast het werken volgens een goedgekeurde gedragscode kan voor soorten zoals opgenomen in artikel 3.5 van de Wnb bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing worden aangevraagd. De ontheffing kan worden verleend indien voldaan wordt aan de volgende criteria:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang conform Habitatrichtlijn.

Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang 3: 'in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten';

- Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Andere soorten (artikel 3.10 e.v. Wnb)

De categorie 'andere soorten' bestaat uit soorten zoals opgenomen in bijlage A en B van de wettekst. Dit zijn nationaal beschermde soorten. De verbodsbepalingen zijn vastgelegd in artikel 3.10 e.v..

Het is verboden:

- a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
- b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
- c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Voor deze soorten geldt een vrijstelling wanneer aantoonbaar gewerkt wordt volgens een door de Minister van LNV goedgekeurde gedragscode.

Daarnaast geldt ook vrijstelling bij ruimtelijke projecten voor soorten die staan op besluit vrijgestelde soorten. Het hangt per provincie af welke soort is vrijgesteld van de verbodsbepalingen in artikel 3.10, ook de grond waarvoor een vrijstelling geldt kan ook variëren tussen provincies. Wel dient rekening te worden gehouden met de zorgplicht (artikel 1.11 Wnb). Deze zorgplicht is verder in deze bijlage nog toegelicht.

Indien de 'andere soorten' niet zijn vrijgesteld en daarmee het voornemen de gestelde verboden in artikel 3.10 overtreedt, dient een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt.

Naast het werken volgens een goedgekeurde gedragscode kan voor soorten uit de categorie 'andere soorten' van de Wnb bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing worden aangevraagd. De ontheffing kan worden verleend indien voldaan wordt aan de volgende criteria:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang. Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang h 'in het algemeen belang';
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Samenvatting gronden waarop een ontheffing verleend mag worden per categorie beschermde soorten (artikel 3.1, 3.5 en 3.10).				
Ontheffingsgronden		Artikel 3.1	Artikel 3.5	Artikel 3.10
		Soorten van de Vogelrichtlijn	Soorten van de Habitatrichtlijn, Bonn & Bern	Andere soorten
1	Er bestaat geen andere bevredigende oplossing	Ja	Ja	Ja
2	Leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding	Ja	Ja	Ja
3	volksgezondheid en openbare veiligheid	Ja	Ja	Ja
	veiligheid van luchtverkeer	Ja	Nee	Ja
	ter voorkoming van schade aan gewassen, vee, bossen, visserij	Ja	Ja	Ja
	ter bescherming van Flora en Fauna	Ja	Ja	Ja
	voor onderzoek, onderwijs, uitzetten en herinvoeren van soorten / teelt	Ja	Ja	Ja
	dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en met inbegrip van voor milieuwezenlijke gunstige effecten	Nee	Ja	Ja
	ruimtelijke inrichting of ontwikkeling	Nee	Nee	Ja
	schade en overlast, ter beperking omvang populatie, ter bestrijding van lijden en ziekte, bestendig beheer en onderhoud (ook natuurbeheer), algemeen belang, bestendig gebruik	Nee	Nee	Ja

Zorgplicht

Er dient te allen tijde rekening te worden gehouden met de zorgplicht zoals vastgelegd in artikel 1.11 van de Wnb. Deze zorgplicht houdt o.a. in dat als een activiteit wordt ondernomen waarvan kan worden vermoed dat deze nadelig kan zijn voor in het wild levende dieren en planten, deze activiteit niet plaats mag vinden. Ook moeten alle maatregelen worden genomen om nadelige gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. Deze zorgplicht heeft betrekking op de gebieds- en op de soortbescherming. In het tekstkader hieronder staat het wetsartikel uitgeschreven.

Artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a) dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel
 - b) indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c) voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
1. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Wnb - Gebiedsbescherming

De gebiedsbescherming is vastgelegd in artikel 2.1 tot en met 2.11 van de Wnb. Hierin wordt de aanwijzing en bescherming van Natura 2000-gebieden geregeld. Hiermee zijn de verplichtingen uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, voor zover die betrekking hebben op gebiedsbescherming, geïmplementeerd in het Nederlands recht. De begrenzing van de Natura 2000-gebieden en de instandhoudingdoelstellingen voor die gebieden zijn vastgelegd in de aanwijzingsbesluiten voor de betreffende gebieden. De instandhoudingdoelstellingen beschrijven voor de voor het gebied aangewezen habitattypen en soorten of een bepaalde ontwikkeling ervan gewenst is of dat het behoud ervan op het aanwezige niveau moet worden nagestreefd. Voor activiteiten of projecten die schadelijk kunnen zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Deze vergunningen worden verleend door de provincies of door de Minister van LNV.

Voortoets en Passende beoordeling

De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, ten aanzien van plannen en projecten en die mogelijke effecten hebben op de natuurlijke kenmerken van de gebieden, gelet op de instandhoudingsdoelen die in de Natura 2000-gebieden van kracht zijn. De Wnb maakt daarbij onderscheid in enerzijds plannen (plantoets) en anderzijds projecten (projecttoets).

Bij plannen en projecten in, of in de nabijheid (externe werking) van, een Natura 2000-gebied dienen de initiatiefnemers in een oriënterende fase (voortoets) te onderzoeken of het plan een significant negatief effect op de instandhoudingdoelstellingen van het betreffende Natura 2000-gebied kan hebben. Met externe werking wordt bedoeld dat ook activiteiten buiten het gebied de natuurwaarden in het gebied kunnen beïnvloeden. Indien na dit onderzoek niet kan worden uitgesloten dat de activiteit een significant negatief effect heeft, dient de initiatiefnemer meer gedetailleerd dan in de oriënterende fase in kaart te brengen wat de effecten van de activiteit kunnen zijn. Daarbij dienen ook, indien noodzakelijk, de mitigerende maatregelen te worden betrokken. Deze analyse heet een 'passende beoordeling'. Het bevoegd gezag toetst de passende beoordeling.

Wanneer uit de passende beoordeling alsnog de zekerheid wordt verkregen dat de activiteit niet leidt tot significant negatieve effecten, kan de activiteit doorgang vinden. Wanneer uit de voortoets blijkt dat er wel kans is op een negatief effect, maar dit als niet significant kan worden gezien, kan eveneens, op basis van een verslechteringstoets toestemming voor het uitvoeren van de activiteit worden verleend. Wanneer uit de passende beoordeling blijkt dat significante negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten, kan het project alleen doorgang vinden op grond van de “ADC-criteria”.

Dit betekent dat:

- A – alternatieve oplossingen voor het plan ontbreken;
- D – er dwingende redenen van groot openbaar belang zijn, en
- C – de initiatiefnemer compenserende maatregelen vooraf en tijdig treft.

Stikstofdepositie

Stikstofdepositie vormt veelal een knelpunt bij de besluitvorming over plannen en projecten, omdat in veel Natura 2000-gebieden overbelasting van stikstof een probleem is voor de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen voor de voor het gebied aangewezen soorten en habitattypen. Om een oplossing te bieden voor dit probleem was destijds (1 juli 2015) het Programma Aanpak Stikstof (PAS) opgericht. Op 29 mei 2019 oordeelde de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (RvS) echter dat het PAS niet als onderbouwing kan worden gebruikt voor toestemmingsverlening op grond van de Wnb.

Vanaf 1 juli 2021 is de Wet stikstofreductie en natuurverbetering in werking getreden. Hierin is een vrijstelling van Wnb-vergunningplicht opgenomen voor bouwwerkzaamheden in de realisatiefase voor wat betreft stikstofdepositie (art. 2.9a Wnb). Er hoeven ten behoeve van een Wnbvergunningaanvraag (gebiedsbescherming) voor een project dus geen berekeningen en daarbij behorende beoordeling van de stikstofdepositie voor de realisatiefase meer plaats te vinden.

De vrijstelling geldt in theorie niet voor het vaststellen van een ruimtelijk plan (bijvoorbeeld een bestemmingsplan) (de plantoets Wnb) waarbij voor de ontwikkeling ook een aanlegfase aan de orde is. De vrijstelling geldt alleen voor de projecttoets in het kader van de Wnb-vergunningprocedure. Echter, omdat ervan uitgegaan wordt dat voor het project (als de ontwikkeling die het bestemmingsplan mogelijk maakt, wordt uitgevoerd) een vrijstelling geldt, wordt deze vrijstelling ook toegepast in de plantoets Wnb gebiedsbescherming.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het nationaal beleid met betrekking tot de gebiedsbescherming van het Natuurnetwerk Nederland is opgenomen in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). De bescherming van het NNN staat nader uitgewerkt in het Besluit Kwaliteit Leefomgeving (BKL). Hierin staan instructieregels voor de omgevingsverordening van de provincies. De bescherming werkt vervolgens door in de bestemmingsplannen van de gemeenten. De instructieregels uit het BKL verplichten de provincies tot:

- het aanwijzen van Natuurnetwerk Nederland gebieden (artikel 7.6 Bkl)
- het vastleggen van de wezenlijke kenmerken en waarden van NNN- gebieden (artikel 7.7 Bkl)
- het stellen van regels in het belang van de bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de kenmerken en waarden van NNN-gebieden (artikel 7.8 Bkl, eerste lid)
- De regels die in de omgevingsverordening komen verzekeren in ieder geval dat (artikel 7.8 Bkl, tweede lid):
 - de kwaliteit en oppervlakte van het NNN-gebied niet achteruitgaan

- de samenhang tussen de gebieden van het NNN wordt geborgd
- tijdige compensatie van een bepaalde activiteit die negatieve gevolgen heeft

Wezenlijke waarden en kenmerken

Dit betreft de actuele en potentiële natuurwaarden, gebaseerd op de natuurdoelen voor het gebied, met inbegrip van de omvang en de beoogde natuurkwaliteit alsmede de samenhang met andere natuurgebieden.

'Nee, tenzij'-principe

Voor het NNN geldt het 'nee, tenzij'-principe. Dit betekent dat nieuwe plannen of projecten niet zijn toegestaan als ze de wezenlijke (potentiële) waarden en kenmerken van het NNN significant aantasten. Uitzonderingen hierop zijn wanneer sprake is van redenen van groot openbaar belang en er geen reële alternatieven zijn. De schade dient in dat geval door mitigerende maatregelen zoveel mogelijk beperkt te worden. De restschade dient te worden gecompenseerd. De Rijkslijn zoals verwoord in het SVIR en Barro is dat er bij het NNN geen sprake is van externe werking.

Het NNN is planologisch beschermd in de Provinciale Structuurvisies en Verordeningen. In de Verordening staat aangegeven aan welke voorwaarden bij ruimtelijke ingrepen in en langs het NNN moet worden voldaan. Ook is het compensatiebeleid bij aantastingen van het Natuurnetwerk Nederland hierin opgenomen.

Overige provinciale beschermde gebieden

Naast het NNN kunnen ook andere gebieden beschermd zijn op provinciaal niveau. Dit verschilt per provincie. Beschermde gebieden kunnen als volgt omschreven zijn:

- ecologische verbindingzones,
- weidevogelgebieden, ganzenfoerageergebieden, leefgebied weide- en akkervogels of rust- en foerageergebied ganzen en smienten,
- groene ontwikkelingszone of groenblauwe mantel of groene contour
- natuur/ bos- en natuurgebieden buiten NNN.

Ook deze gebieden kennen een vorm van een beschermingsregime, in sommige gevallen gelijk aan het NNN, soms in een lichtere vorm.

Provincies kunnen ook provinciale landschappen aanwijzen. De aanwijzing van de Bijzonder Provinciale Landschappen is verleend op grond van Artikel 1.12 lid 3 van de Wnb (zie tekstkader). Ook deze gebieden kunnen een beschermingsregime hebben vastgelegd in de provinciale verordening.

Art. 1.12 lid 3 Wnb

Gedeputeerde Staten kunnen gebieden gelegen buiten het Natuurnetwerk Nederland aanwijzen die van provinciaal belang zijn vanwege hun natuurwaarden of landschappelijke waarden, met inachtneming van hun cultuurhistorische kenmerken. Deze gebieden worden aangeduid als «bijzondere provinciale natuurgebieden», onderscheidenlijk «bijzondere provinciale landschappen».

Wnb - Beschermde houtopstanden

De bescherming van houtopstanden is vastgelegd in artikel 4.1 tot en met 4.9 van de Wnb. De Wnb heeft tot doel de oppervlakte bos in Nederland in stand te houden. Begin 20e eeuw kwam dit doel vooral voort uit de belangen van de houtproductie, maar gaandeweg is meer oog gekomen voor de andere functies die bossen en houtopstanden hebben, zoals klimatologische, landschappelijke en recreatieve functies.

Binnen de Wnb worden houtopstanden beschermd die aan bepaalde voorwaarden voldoen (Wnb artikel 4.1). Voornaamste onderscheid wordt gemaakt op basis van de locatie. Houtopstanden welke binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom Wnb vallen, zijn namelijk uitgezonderd (artikel 4.1) en worden niet onder de Wnb beschermd. De begrenzing van de bebouwde kom in de zin van de Wnb komt niet altijd overeen met de begrenzing van de bebouwde kom op grond van de Wegenverkeerswet. Als een gemeente geen bebouwde kom in de zin van de Wnb heeft vastgesteld, is de Wnb overal van toepassing in die betreffende gemeente.

Een houtopstand onder de Wnb wordt gezien als een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die:

- 1) een oppervlakte grond beslaat van tien are of meer, of;
- 2) bestaat uit een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen.

De Wnb is van toepassing op houtopstanden die buiten de bebouwde kom liggen. De gemeenteraad dient de grens van de bebouwde kom Wnb vast te leggen. Veel gemeentes hebben dit ook gedaan.

De grens van de bebouwde kom Wnb is niet hetzelfde als de bebouwde kom op grond van de Wegenverkeerswet. De bebouwde kom grens in de Wegenverkeerswet wordt met een ander oogmerk bepaald en vastgesteld. Volgens een uitspraak van de rechtbank is het niet mogelijk om het hele grondgebied van de gemeente aan te wijzen als bebouwde kom. De aard van het gebied is bepalend voor de vraag of het gebied kan aangewezen worden als bebouwde kom. De vaststelling van de grens van de bebouwde kom is van feitelijke aard: waar houdt de bebouwing op.

De provincies zijn op grond van de gemeentewet bevoegd om in het kader van interbestuurlijk toezicht zo nodig maatregelen te treffen als een gemeente heeft verzuimd om de begrenzing van de bebouwde kom vast te stellen, of deze heeft vastgesteld op een wijze die in strijd komt met het recht of het algemeen belang. Een begrenzing die is vastgesteld op grond van artikel 1 vijfde lid van de Boswet geldt ingevolge van het overgangsrecht overigens tevens als begrenzing van de bebouwde kom voor de Wnb.

De begrenzing van de bebouwde kom in de zin van de Wnb dus niet altijd overeen met de begrenzing van de bebouwde kom op grond van de Wegenverkeerswet. Als een gemeente geen bebouwde kom in de zin van de Wnb heeft vastgesteld, is de Wnb overal van toepassing in die betreffende gemeente.

Door het zogenoemde regelverbod van artikel 4.6 Wnb kunnen gemeente ook buiten de bebouwde kom regulerend optreden. Hierdoor kunnen gemeente ook een kapverbod opstellen voor houtopstanden die ze willen beschermen buiten de bebouwde kom. Er zijn veel gemeentes die dat ook daadwerkelijk hebben gedaan.

Er zijn ook gemeentes die houtopstanden buiten de bebouwde kom beschermen via een monumentenverordening. Voor deze houtopstanden is dus (ook) een omgevingsvergunning van de gemeente noodzakelijk. In voorliggende rapportage is niet getoetst aan gemeentelijk beleid omtrent de kap van bomen en/of bosschages (bijv. APV, bestemmingsplannen, etc.).

Meld- en herplantplicht

De Wnb stelt dat wanneer houtopstanden worden gekapt, er voorafgaand aan de kap een meldingsplicht bij de provincie is.

De provincie bepaalt welke informatie omtrent de te kappen opstand aangeleverd dient te worden, op welke termijn dit aangeleverd dient te worden en welke voorwaarden voor de uitvoering van de kap gelden. Daarnaast geldt dat binnen drie jaar na de kap een herbeplantingsplicht geldt (door aanplant, bezaaiing of natuurlijke verjonging dan wel op andere wijze realiseren van een nieuwe houtopstand). Wanneer dat niet op dezelfde plaats kan, dan kan een provincie ontheffing verlenen de herbeplanting op andere gronden toe te staan indien de herbeplanting voldoet aan bij provinciale verordening gestelde regels. Verder kunnen provincies ontheffing of vrijstelling verlenen voor bepaalde verbodsbepalingen en/of voorwaarden omtrent herbeplanting.

In de volgende gevallen geldt op grond van de Wnb geen verplichting tot het melden en herbeplanten voor het vellen:

- periodiek vellen van griend- of hakhout;
- houtopstanden die een zelfstandige eenheid vormen van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, én hetzij geen groter oppervlakte beslaan dan 10 are, hetzij ingeval van rijbeplanting, gerekend over het totaal aantal rijen, niet meer bomen omvatten dan 20;
- houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom in de zin van de Wnb;
- houtopstanden op erven of in tuinen;
- fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- kweekgoed;
- uit populieren of wilgen bestaande:
 - o wegbeplantingen;
 - o beplantingen langs waterwegen, en
 - o eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- het dunnen van een houtopstand;
- uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
- ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
- bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en
- zijn aangelegd na 1 januari 2013;
- vellen ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel ten behoeve van Natura 2000;
- vellen ter uitvoering van een mitigerende of compenserende natuurmaatregel uit een Natura 2000-vergunning, een soortenontheffing, een Tracébesluit of een omgevingsvergunning;
- vellen voor de aanleg en het onderhoud van brandgangen op natuurterreinen;

vellen en herbeplanten dat plaatsvindt overeenkomstig een door de Minister van LNV goedgekeurde gedragscode.

Beschermde houtopstanden (naast Wnb)

Houtopstanden zijn tevens beschermd op grond van gemeentelijk regelgeving. Dit is vastgelegd in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) van de betreffende gemeente. Bomen kunnen op gemeentelijk niveau ook op een andere manier beschermd zijn. De bescherming van een houtopstand of groenstructuren kan bijvoorbeeld opgenomen zijn in de planregels bij een bestemmingsplan of via een gemeentelijke bomenverordening.

Natuurtoets

Basisnettransformatie 5 percelen spoorzone centrum Zevenbergen

projectnummer 0479036.100

6 december 2022

Gemeente Moerdijk

Bij voorgenomen kap van houtopstanden dient daarom ook altijd gekeken te worden naar deze bepalingen. Mogelijk kan uit deze bepalingen volgen dat voor de kap van een houtopstand een omgevingsvergunning nodig is welke bij de gemeente moet worden aangevraagd.

Bijlage 2 Methodiek natuurtoets

Bijlage 2 Methodiek natuurtoets

In deze bijlage wordt de methodiek beschreven die gehanteerd is tijdens het onderzoek naar de aanwezigheid en de toetsing van beschermde soorten, beschermde gebieden, beschermde houtopstanden en kansen voor natuurwaarden in het plangebied.

Soortbescherming

Het onderzoek naar beschermde soorten bestaat uit een bureaustudie, oriënterend terreinbezoek en effectbepaling.

Bureaustudie

Afbakening beschermde soorten

In het bureauonderzoek is specifiek gekeken naar soorten uit de Vogelrichtlijn (Wnb artikel 3.1), soorten van de Habitatrichtlijn (Wnb artikel 3.5) en 'andere' beschermde soorten (Wnb artikel 3.10). Bij vogels is met name speciale aandacht geschonken aan vogelsoorten met jaarrond beschermd nest. Bij werkzaamheden in watergangen/waterwegen is specifiek aandacht geschonken aan soorten van het aquatisch milieu. Bij werkzaamheden aan gebouwen is specifiek aandacht geschonken aan gebouwbewonende soorten. In voorliggende toetsing is geen aandacht besteed aan Rode Lijst-soorten.

Bronnen

Om een beeld te krijgen van de verspreiding en het (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten in en rond het plangebied, is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd². Hierbij is nagegaan of er in de periode 2017-2022 beschermde soorten zijn aangetroffen in een straal van 1 km rondom het plangebied. Daarnaast zijn indien relevant ook regionale bronnen en atlassen gebruikt [verspreidingsatlas en waarneming.nl]. Deze atlassen maken veelal gebruik van atlasblokken (5 x 5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom betrekking op de regio en niet specifiek op het plangebied. De resultaten van de bureaustudie geven een indicatie van de soorten die in het plangebied kunnen voorkomen.

Oriënterend terreinbezoek

Tijdens het oriënterend terreinbezoek is door middel van een fysieke inspectie gekeken naar de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en (sporen van) beschermde dieren. Daarnaast heeft een biotoopbeoordeling plaatsgevonden. Bij een biotoopbeoordeling wordt gekeken in hoeverre het aanwezige biotoop geschikt is voor beschermde soorten. Het betreft een deskundigenoordeel op basis van een biotopenscan. Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

Effectbepaling

Aan de hand van de bevindingen uit het bureauonderzoek en de resultaten van het oriënterend terreinbezoek is bepaald of op voorhand (negatieve effecten op) beschermde soorten al dan niet kunnen worden uitgesloten en of vervolgstappen (soortgericht nader onderzoek) noodzakelijk zijn. Indien van toepassing is geadviseerd over de te volgen procedure in het kader van de natuurwetgeving.

² Deze informatie is (deels) afkomstig uit de NDFF (9 november 2022) op basis van een abonnement van Antea Group en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Beschermde gebieden

In het kader van gebiedsbescherming zijn de volgende gebieden meegenomen:

- Natura 2000-gebieden;
- Natuurnetwerk Nederland (NNN);
- Overige provinciaal beleid.

Op basis van een bureaustudie is de ligging van de gebieden ten opzichte van het plangebied in beeld gebracht. Hiervoor is gebruik gemaakt van onder andere AERIUS-calculator (versie 2021) (Natura 2000-gebieden) en de provinciale website en/of digitale atlas (NNN, overig provinciaal beleid). Op basis van de ligging en de voorgenomen ontwikkeling is (indien relevant) een effectbepaling uitgevoerd. Voor de effectbepaling is gekeken naar directe effecten als gevolg van ruimtebeslag. Indien van toepassing zijn ook mogelijke indirecte effecten bekeken. Hierbij kan gedacht worden aan verstoring door geluid, licht en trillingen en optische verstoring. In het kader van Natura 2000-gebieden is ook gekeken naar mogelijk effecten door een toename aan stikstofdepositie. Indien aan de orde is geadviseerd over de vervolgstappen en de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving. Hierbij kan gedacht worden aan een voortoets of passende beoordeling t.b.v. Natura 2000-gebieden. Of het doorlopen van een 'nee, tenzij-procedure' in het kader van mogelijke effecten op NNN-gebieden.

Beschermde houtopstanden Wnb

Op basis van het planvoornemen en de ligging van het plangebied is onderzocht of er onder de Wnb beschermde houtopstanden aanwezig zijn binnen het plangebied. Hierbij is gebruik gemaakt van de door de initiatiefnemer aangeleverde informatie over het planvoornemen, recente luchtfoto's en indien beschikbaar de begrenzing van de gemeentelijke bebouwde kom Wnb. Indien onder de Wnb beschermde houtopstanden aanwezig zijn in het plangebied, is getoetst of er sprake is van aantasting van beschermde houtopstanden. Indien er sprake is van aantasting van Wnb beschermde houtopstanden is geadviseerd over de vervolgstappen en de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving. In voorliggende rapportage is niet getoetst aan gemeentelijk beleid omtrent de kap van bomen en/of bosschages (bijv. APV, bestemmingsplannen, etc.).

Kansen voor natuurwaarden in het plangebied

Binnen een plan zijn vaak mogelijkheden/ kansen aanwezig voor het verhogen van de natuurwaarden (biodiversiteit). Indien dit van toepassing is op het voornemen, zijn hiervoor suggesties gedaan op basis van expert judgement.

De informatie die in dit rapport is opgenomen is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en kan persoonlijke of vertrouwelijke informatie bevatten. Gebruik van deze informatie, door anderen dan de geadresseerde(n) en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van deze informatie kennis te nemen, is niet toegestaan. De informatie is uitsluitend bestemd om te worden gebruikt door de geadresseerde, voor het doel waarvoor dit rapport is vervaardigd. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden is niet toegestaan, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group en wordt u verzocht de gegevens te verwijderen en direct melding te maken bij security@anteagroup.nl. Derden, zij die niet geadresseerd zijn, kunnen geen rechten aan dit rapport ontleen, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group.

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1500 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 70 jaar.

Contactgegevens

Beneluxweg 125
4904 SJ OOSTERHOUT
Postbus 40
4900 AA OOSTERHOUT

E. femke.vanschie@anteagroup.nl

www.anteagroup.nl

Copyright © 2022

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.